

Papowo Biskupie, dnia 27 listopada 2017r.

GB.6220.16.2.2016.2017.MR

DECYZJA

nr 2/2017

o odmowie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia

Na podstawie art. 66, art. 71 ust. 1 i 2, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 77 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 78 ust. 1 pkt 2, art. 80 ust. 1 pkt 1-3, art. 85 ust. 1, 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017r. poz. 1405 ze zm.), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017r. poz. 1257 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 51 oraz § 3 ust. 1 pkt 45, pkt 70 i pkt 80 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016r. poz. 71), po rozpatrzeniu wniosku firmy Wesstron Sp. z o.o. z siedzibą Augustowo 6, 86-022 Dobrcz o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na: „ Budowie centrum badawczo- rozwojowego hodowli trzody chlewnej, w którego skład wchodzi: budynki inwentarskie wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz biogazownią” na działkach nr 52/4 i 52/5 w miejscowości Żygląd, gmina Papowo Biskupie

odmawiam

ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia pn. „ Budowa centrum badawczo- rozwojowego hodowli trzody chlewnej, w którego skład wchodzi: budynki inwentarskie wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz biogazownią” na działkach nr 52/4 i 52/5 w miejscowości Żygląd, gmina Papowo Biskupie.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 10.08.2016r. firma Wesstron Sp. z o.o. z siedzibą Augustowo 6, 86-022 Dobrcz reprezentowana przez Prezes Zarządu Małgorzatę Rogoziewicz- Lewandowską wystąpiła do Wójta Gminy Papowo Biskupie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „ Budowa centrum badawczo- rozwojowego hodowli trzody chlewnej, w którego skład wchodzi: budynki inwentarskie wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz biogazownią” na działkach nr 52/4 i 52/5 w miejscowości Żygląd, gmina Papowo Biskupie.

Do wniosku dołączono:

- raport o oddziaływaniu na środowisko wraz z załącznikami, sporządzony przez P. Tomasza Świderskiego, P. Lecha Kacprzaka, P. Marcina Łuczaka oraz P. Wojciecha Przybycina,
- poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej w skali 1:5000,

- wypis i wyrys z rejestru gruntów wraz z wyciągiem synchronizacyjnym z wykazu zmian gruntowych,
- zaświadczenie o przeznaczeniu nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- akt notarialny z dnia 21.07.2015r.- przedwstępna umowa sprzedaży,
- dowód uiszczenia opłaty skarbowej.

Dla terenu, na którym jest planowane przedsięwzięcie, nie ma aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W toku analizy złożonego wniosku ustalono, że planowane zamierzenie inwestycyjne zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016r. poz. 71) kwalifikuje się do przedsięwzięć wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 51 oraz § 3 ust. 1 pkt 45, pkt 70 i pkt 80. Przedmiotowa inwestycja zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko jest wymagany.

Dnia 22.08.2016r. Wójt Gminy Papowo Biskupie zawiadomił strony o wszczęciu postępowania administracyjnego. Ponadto organ obwieszczeniem z dnia 22.08.2016r., zamieszczonym na tablicy ogłoszeń UG Papowo Biskupie, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicach ogłoszeń sołectw Żygląd, Papowo Biskupie i Jeleniec, zawiadomił o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie. Jednocześnie poinformowano strony o przysługującym im prawie do składania wyjaśnień i zgłaszania żądań w sprawie oraz wypowiedzania się co do istniejących dowodów i materiałów.

Zgodnie z art. 77 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017r. poz. 1405 ze zm.), zwanej dalej ustawą o oś, organem właściwym do wydania opinii w sprawie planowanej inwestycji jest Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chełmnie, a do wydania uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Projektowana inwestycja obejmuje swym zakresem budowę kompleksu obiektów inwentarskich wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przeznaczonych do hodowli trzody chlewnej w systemie bezściółkowym (tj. 12 budynków inwentarskich chlewni z planowaną obsadą 42.235 szt. trzody chlewnej, w tym: 6.424 szt. macior, 13.632 szt. prosiąt, 21.544 szt. warchlaków, 600 szt. tuczników, 35 szt. knurów, co w przeliczeniu na DJP wynosi 4.127,12.). Obok części hodowlanej w ramach inwestycji planowana jest budowa biogazowni o mocy do 1 MW do wytwarzania gazu w wyniku beztlenowej fermentacji surowców pochodzenia rolniczego, a także ujęcia wód podziemnych.

Planowana inwestycja zostanie zlokalizowana w obrębie gruntów rolnych, na terenie niezabudowanym na powierzchni ok. 8,2 ha. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest w odległości ok. 90 m w kierunku północnym i północno-zachodnim, licząc od granicy działki inwestycyjnej. Dalsza zabudowa znajduje się w odległości ok 500m.

Zgodnie z przedłożonym planem zagospodarowania nieruchomości w skład fermy trzody chlewnej wchodzić będą:

- budynek nr 1 o pow. ok. 4487 m², sektor odchowalni prosiąt i izolatka,
- budynek nr 2 o pow. ok. 4330 m², sektor odchowalni prosiąt i warchlaków,
- budynek nr 3 o pow. ok. 4586,9m², sektor porodowy macior,

- budynek nr 4 o pow. ok. 3303,8m², sektor porodowy macior, , baby room, pomieszczenie socjalne,
- budynek nr 5 o pow. ok. 2836 m², sektor loch prośnych, izolatka,
- budynek nr 6 o pow. ok. 2836,6 m², sektor loch prośnych, izolatka,
- budynek nr 7 o pow. ok. 1831,7 m², sektor loch remontowych, sektor krycia,
- budynek nr 8 o pow. ok. 2182 m², sektor krycia,
- budynek nr 9 o pow. ok. 1364,16 m², sektor odchowalni loszek, sektor knurów, 2 pomieszczenia fantom, laboratorium,
- budynek nr 10 o pow. ok. 1147 m², sektor loch prośnych,
- budynek nr 11 o pow. ok. 190m², kwarantanna, zaplecze socjalne,
- budynek nr 12 o pow. ok. 461 m², ekspedycja, zaplecze socjalno-garażowe.

Zwierzęta utrzymywane będą w systemie bezściółkowym. Zaprojektowano przykrycie kanałów gnojowniczych z rusztów: betonowych, plastikowych i żeliwnych. Wszystkie budynki, w których będą utrzymywane zwierzęta, wyposażone zostaną w instalacje technologiczne (zautomatyzowane ciągi paszowe, linie pojenia), sterową automatycznie wentylację, instalację elektryczną, wodociągową oraz kanalizacyjną. Ponadto, w ramach kompleksu chlewni wykonane zostaną: płyty fundamentowe pod silosy paszowe o pow. ok. 450m², na których posadowione zostanie 26 silosów o łącznym tonażu 1294,6 Mg oraz paszarnia o pow. ok. 450 m².

W projektowanych budynkach przewidziano karmienie zwierząt paszą suchą, która zostanie przekazana do karmideł poprzez paszociągi spiralne i koralikowe.

W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia planuje się także budowę biogazowni rolniczej o mocy do 1 MW. Inwestycja będzie wiązała się z wybudowaniem hermetycznie zamkniętych zbiorników fermentacyjnych i pofermentacyjnych, a także całej infrastruktury towarzyszącej. Na wyposażeniu biogazowni rolniczej znajdują się:

- kontenerowy system załadunku substratów o pojemności do 200 m³,
- instalacja do prowadzenia procesu steam explosin- obróbki materiałów lignocelulozowych, w zabudowie kontenerowej,
- zbiornik – tzw. fermentator – 1 zbiornik o poj. ok. 3000m³,
- zbiornik buforowy substratów płynnych o poj. do 600 m³,
- zbiornik na poferment- 4 zbiorniki o poj. ok. 3000m³/ każdy,
- kontenery technologiczne (stacja pomp, pomieszczenie socjalne, sterowanie, kotłownia),
- rezerwowy agregat prądowórczy o mocy do 240kW w zabudowie kontenerowej,
- kongenerator- agregat prądowo- cieplny o silniku zasilanym na biogaz z w pełni zautomatyzowanym system sterującym,
- chłodnica awaryjna o mocy do 1,5 MWt,
- pochodnia awaryjna o mocy do 1,5 MWt,
- stacja transformatorowa o mocy do 1,2 kWe,
- plac manewrowo-magazynowy,
- drogi i place technologiczne.

Biogazownia rolnicza stanowi instalację do wytwarzania biogazu, który docelowo zostanie zutyliczowany w module kogeneracyjnym wytwarzając energię elektryczną i ciepłą. Proces fermentacji beztlenowej odbywa się w sposób ciągły. Głównym substratem będzie gnojowica. Przewiduje się stosowanie również innych substratów w zależności od możliwości i pory roku (np. słoma, produkty uboczne z produkcji z przetwórstwa spożywczego). Dostarczenie substratów odbywać się będzie za pomocą transportu kołowego oraz rurociągiem tłocznym. Dla gnojowicy zostanie stworzony rurociąg tłoczny.

W ramach inwestycji projektuje się otwory studzienne, które będą stanowiły niezależne ujęcie wody. Studnia S1 będzie pełniła rolę otworu podstawowego i będzie pracowała w trybie ciągłym, natomiast studnia S2 będzie pełniła rolę otworu awaryjnego. Planowane ujęcie wód podziemnych pobierać będzie wodę czwartorzędową, ze studni o głębokości $h=73,0\text{m}$ oraz wydajności (zasobach eksploatacyjnych) do $Q_{\text{max}}=36,0\text{m}^3/\text{h}$. Promień lejki depresji projektowanych otworów studziennych to ok. 159,1 m.

Ścieki socjalno-bytowe skierowane zostaną do 2 zbiorników bezodpływowych o pojemności ok. 10 m^3 i ok. 30 m^3 , a następnie wywiezione zostaną do najbliższej oczyszczalni ścieków. Na terenie inwestycji nie będą powstawały ścieki przemysłowe.

Na etapie realizacji głównym źródłem emisji substancji do powietrza będą zanieczyszczenia związane z pracą sprzętu budowlano- montażowego i środków transportu o napędzie spalinowym, a także zanieczyszczenia związane z wykonywanymi pracami instalacyjnymi. Źródłem emisji hałasu będzie ruch środków transportu dowożących surowce, a także maszyn i urządzeń związanych z realizacją inwestycji. Potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych mogą stanowić awarie sprzętu, maszyn budowlanych i środków transportu- wycieki paliwa, oleju, płynów eksploatacyjnych.

W fazie realizacji zamierzenia powstaną odpady związane z wykonywaniem prac budowlanych, konstrukcyjnych i instalacyjnych.

W raporcie wyliczono, że powstawać będzie ok. $75\ 252,26\text{ m}^3$ gnojowicy, która będzie gromadzona w cyklu chowu w kanałach znajdujących się pod rusztami w budynkach. Powstała gnojowica zostanie skierowana jako surowiec do produkcji biogazu. Wytworzony poferment w ilości ok. $45\ 000\text{ Mg}$ na rok, będzie magazynowany w 4 zbiornikach pofermentacyjnych, a następnie przekazywany uprawnionym podmiotom.

Po zakończeniu procesu inwestycyjnego źródłem hałasu na terenie chlewni będą:

- utrzymanie trzody chlewnej w budynkach inwentarskich oraz czynności obsługowe wewnątrz obiektów,
- praca systemów wentylacji mechanicznej,
- ruch pojazdów w obrębie przedsięwzięcia,
- funkcjonowanie biogazowni.

W planowanych obiektach inwentarskich zainstalowany zostanie system wentylacji mechanicznej. Wentylatory ściennie w sektorze loch prośnych i sektorze krycia zamontowane zostaną na wysokości min. 1,6 m. Z zewnątrz obudowane zostaną w sposób zapewniający odprowadzanie gazów ku górze na wysokość min. 5 m.

Źródłem emisji do powietrza z terenu chlewni oraz biogazowni będą:

- chów trzody chlewnej w sześciu obiektach inwentarskich z wentylacją mechaniczną,
- magazynowanie paszy w silosach- podczas napełniania silosów paszą będzie zachodziła emisja pyłu z zaworów odpowietrzających zbiorniki,

- ruch pojazdów ciężarowych oraz maszyn rolniczych, infrastruktura biogazowni (emisja ze zbiornika buforowego, fermentacyjnego oraz fermentacyjnego wtórnego, zbiorników końcowych, węzłów kogeneracyjnych, zaworów spustowych).

Planowana inwestycja zlokalizowana zostanie w obszarze dorzecza Wisły, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016r. poz. 1911). Zamierzenie znajduje się w obszarze jednolitej części wód podziemnych oznaczonym, europejskim kodem PLGW200038, zaliczonym do regionu wodnego Dolnej Wisły. Zamierzenie znajduje się w obszarze jednolitej części wód powierzchniowych oznaczonym europejskim kodem PLRW20001729389- Fryba, zaliczonym do regionu wodnego Dolnej Wisły.

Inwestycja nie będzie realizowana na terenie zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w myśl rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2016r. poz. 138).

Organ prowadzący postępowanie zwrócił się pismem (znak GK.6220.3.2.2016.MR) z dnia 22.08.2016r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chełmnie pismem (znak:GB.6220.4.2.2016.MR) z dnia 22.08.2016 r. o wydanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przez Inwestora zamierzenia budowlanego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chełmnie w opinii z dnia 31.08.2016r., znak: N.NZ.408.V.11.16 zajął stanowisko, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia należy przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko, a zakres raportu powinien obejmować elementy wynikające z art. 66 ustawy o oś (ze szczególną analizą pkt 7 lit.a w kierunku emisji zanieczyszczeń do gleby i powietrza oraz emisji niepożądanych zapachów).

W dniu 01.09.2016r. wpłynęło pismo stron postępowania: Państwa Elżbiety Miklusiak, Tadeusza Miklusiak i Janusza Miklusiak zawierające protest przeciwko budowie chlewni, w którym ze względu na bliskość inwestycji od ich domostwa, wskazano na zagrożenia odorem i hałasem towarzyszące prowadzeniu w/w działalności.

Dnia 05.09.2016r. pismo protestacyjne złożył do akt Pan Leszek Turalski, wskazując, że z uwagi na niewielką odległość jego posesji od planowanej inwestycji (ok. 80 m) obawia się dużej ilości wydzielanego z chlewni amoniaku i dwutlenku węgla wypuszczanego za pomocą zamontowanych wentylatorów.

Sprzeciw przeciwko budowie chlewni został wniesiony przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w miejscowości Żygląd (pismo P. Piotra i Hanny Jankowskich z dnia 07.09.2016r., pismo P. Hai Van Nguyen i Urszuli Van Nguyen z dnia 12.09.2016r., pismo P. Jarosława Cieślaka z dnia 10.09.2016r.).

W okresie od dnia 08.09.2016r. do dnia 12.09.2016r. do Wójta Gminy Papowo Biskupie łącznie z terenu gminy wpłynęło 649 podpisów pod listami protestacyjnymi przeciwko budowie chlewni w miejscowości Żygląd.

Z uwagi na oczekiwanie na zajęcie stanowiska w sprawie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska strony zawiadomiono o przedłużeniu terminu rozpoznania sprawy (pismo z dnia 14.09.2016r., pismo z dnia 20.10.2016r.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 26 października 2016r. wezwał Inwestora do przekazania wyjaśnień informacji zawartych w przedłożonym raporcie dla planowanego przedsięwzięcia o następujące zagadnienia:

1. Analizę prawidłowości i kompletności rozpoznania przyrodniczego terenu (w tym w zakresie występowania gatunków roślin, zwierząt i grzybów) na podstawie jednorazowej wizyty terenowej odbytej w dniu 24 lutego 2016r. oraz w razie potrzeby uzupełnienie ww. rozpoznania.
2. Wyjaśnienie przyczyn, dla których na podstawie badań terenowych przeprowadzonych w dniu 24 lutego 2016r. wykluczono obecność siedlisk lęgowych ptaków.
3. Jednoznaczne określenie, czy realizacja inwestycji wiąże się ze zniszczeniem siedlisk gatunków chronionych.
4. Przedstawienie rozwiązań minimalizujących i zabezpieczających, a w razie potrzeby również kompensujących w zakresie możliwego oddziaływania w zakresie gatunków chronionych w zasięgu oddziaływania inwestycji.
5. Wskazanie rodzajów (wg katalogu odpadów) wszystkich możliwych do wytworzenia odpadów w związku z eksploatacją przedsięwzięcia: powstających w wyniku odsiarczania gazu oraz cieczy z beztlenowego rozkładu odpadów roślinnych i zwierzęcych.
6. Konkretny sposób magazynowania odpadów dotyczące zwierząt padłych i ubitych.
7. Określenie pojemności odpadów na gnojowicę znajdujących się pod rusztami.
8. Informację, jak głęboko będą wykonywane wykopy pod budynki inwentarskie i obiekty biogazowni, a także czy będą one wymagały odwodnienia.
9. Wyjaśnienie, czy Inwestor wystąpi z odrębnym wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanej budowy studni.
10. Wskazanie podstawowych parametrów ujęcia wodnego.
11. Określenie czasu przetrzymywania masy pofermentacyjnej oraz wskazanie sposobu jej zagospodarowania.
12. Omówienie sposobu dostarczania substratów z przemysłu przetwórstwa spożywczego oraz miejsca ich pochodzenia.
13. Sprawdzenie usytuowania przedsięwzięcia względem jednolitych części wód powierzchniowych.
14. Informację dotyczącą częstotliwości napełniania zbiornika fermentatora świeżym ładunkiem substratu wraz z określeniem dawki wsadu.
15. Wyjaśnienie rozbieżności w zakresie porównania opisu planowanego przedsięwzięcia z załącznikiem graficznym.
16. Uwzględnienie emisji ze wszystkich źródeł na terenie zakładu związanych z chowem i hodowlą zwierząt oraz biogazownią wraz z określeniem działań na rzecz ograniczenia uciążliwości zapachowej.
17. Uszczegółowienie przewidywanych procesów odsiarczania.
18. Wyjaśnienie pominięcia emisji siarkowodoru w obliczeniach.
19. Wariant alternatywny inwestycji, w którym nastąpi zmiana lokalizacji planowanego wjazdu/wyjazdu znajdującego się bliżej biogazowni, gdyż jego usytuowanie znajduje się na wprost zabudowy chronionej akustycznie (odległość ok. 80m), a także rozważenie wariantu lokalizacyjnego, w którym lokalizacja budynków nr 1 i 2 znajdzie się w większej odległości od zabudowy mieszkaniowej lub wariantu zmniejszającego obsadę w budynku nr 1 i 2.

20. Przedłożenie ponownej analizy emisji zanieczyszczeń do powietrza uwzględniającej występowanie najbliższej zabudowy mieszkaniowej.
21. Określenie czasu trwania przerwy technologicznej.
22. Zweryfikowanie przyjętych wskaźników emisji amoniaku w odniesieniu do warchlaków.
23. Wyjaśnienie, na jakiej podstawie określono czas pracy wentylacji szczytowej na 260 h/rok.
24. Rozważenie przeprowadzenie analizy porealizacyjnej.
25. Wy tłumaczenie, z jakich względów stwierdzono, iż zrealizowanie przedmiotowej inwestycji wiązało się będzie z „ brakiem stałych uciążliwości w terenach zamieszkania ludności, związanych z emisją hałasu i zanieczyszczeń do atmosfery, wpływających na zdrowie i samopoczucie ludzi”.
26. Rozważenie możliwości zlokalizowania wentylatorów kominowych, otwartych, zastępując nimi wentylatory ściennie.
27. Uwzględnienie w ponownej analizie akustycznej:
  - a) załadunku silosów,
  - b) urządzeń transportujących gnojowicę,
  - c) wszystkich czynności związanych z funkcjonowaniem gospodarstwa generujących hałas.

Ponadto należy przeprowadzić obliczenia w siatce na wysokości 4 m.
28. Uwzględnienie dodatkowego punktu obserwacji, terenu na działce nr 48/3.
29. Przedstawienie na mapie symboliki poszczególnych źródeł hałasu.
30. Podanie, czy jakiegokolwiek czynności związane z obsługą gospodarstwa będą prowadzone w porze nocnej.
31. Wskazanie, czy prace realizacyjne prowadzone będą w porze nocnej.
32. Przedstawienie analizy oddziaływań przedsięwzięcia związanych ze zmianami klimatu na wszystkich etapach inwestycyjnych z uwzględnieniem:
  - a) bezpośredniej emisji gazów cieplarnianych powodowanych przez przedsięwzięcie,
  - b) pośredniej emisji gazów cieplarnianych powodowanej przez działania towarzyszące przedsięwzięciu,
  - c) pośredniej emisji gazów cieplarnianych powodowanych przez transport,
  - d) działań skutkujących pochłanianiem gazów cieplarnianych,
  - e) działań skutkujących zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych,
  - f) pośredniej emisji gazów cieplarnianych związanej z zapotrzebowaniem na energię.
33. Informację, czy przedsięwzięcie jest przystosowane do postępujących zmian klimatu.

W związku z koniecznością przeprowadzenia czynności dotyczących przedmiotowego postępowania, a wykonywanych przez inne organy, Wójt Gminy zawiadomił strony o konieczności przedłużenia terminu rozpoznania sprawy (pismo z dnia 21.11.2016r., pismo z dnia 21.12.2016r., 23.01.2017r., 24.02.2017r.).

Wójt Gminy Papowo Biskupie pismem z dnia 24 listopada 2016r. przekazał do RDOŚ w Bydgoszczy kopie listów protestacyjnych wniesionych przez mieszkańców gminy Papowo Biskupie przeciwko planowanej inwestycji. Powyższe kopie przekazano również Inwestorowi (w dniu 13.04.2017r.).

W dniu 27 lutego 2017r. wpłynęło pismo Inwestora informujące o przedłożeniu do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wyjaśnień do informacji zawartych w raporcie, do którego załączono stosowne wyjaśnienia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 30 marca 2017r. ponownie wezwał Inwestora do przekazania wyjaśnień informacji zawartych w przedłożonym raporcie dla planowanego przedsięwzięcia o :

1. Uzupełnienie rozdziału raportu dotyczącego konfliktów społecznych, uwzględniając wszystkie protesty oraz przedstawienie sposobu ich łagodzenia.
2. Wariant alternatywny realizacji przedsięwzięcia, z uwagi na zaistniałe liczne konflikty społeczne.
3. Przeanalizowanie możliwości zakwalifikowania przedmiotowego zamierzenia, zgodnie z zapisami §3 ust. 1 pkt 70 i 71 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
4. Informację, jak głęboko będą wykonywane wykopy pod budynki inwentarskie i obiekty biogazowni.
5. Ponowne wyjaśnienie czasu trwania przerwy technologicznej.
6. Rozważenie możliwości wprowadzenia zieleni izolacyjnej od strony północnej oraz północno-zachodniej.
7. Odniesienie się do uwarunkowań wynikających z Konkluzji BAT ustanowionych Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2017/302 z dnia 15 lutego 2017r.
8. Ustosunkowanie się do zapisu raportu zawartego na str. 36: cyt. „, Biogaz oczyszczany będzie z siarkowodoru dwustopniowo.(...) Końcowe odsiarczanie biogazu z siarkowodoru do poziomu określonego przez producenta agregatu prądotwórczego odbywać się będzie w absorberze zainstalowanym bezpośrednio przed agregatem”. Natomiast uzupełnienie wskazuje, cyt.,, (...) opcjonalnie technologia oczyszczania gazu może przewidywać urządzenie wykorzystujące węgiel aktywny.” Dalej, uzupełnienie artykułuje (z wykrzyknikiem), iż zastosowanie filtra węglowego będzie rozwiązaniem awaryjnym. W związku z powyższym, niezbędne jest wskazanie technologii oczyszczania gazu, a także czy proces ten będzie tożsamy z użyciem węgla aktywnego, czy też jest to odrębne rozwiązanie.
9. Odniesienie się do kwestii odpadów stanowiących ciecze z beztlenowego rozkładu odpadów zwierzęcych i roślinnych.

W związku z nadal toczącymi się w RDOŚ czynnościami kolejny raz przedłużono termin rozpoznania sprawy, informując o tym strony postępowania (pismo z dnia 21.04.2017r., pismo z dnia 23.06.2017r.).

W odpowiedzi na pismo RDOŚ z dnia 30 marca 2017r. Inwestor w dniu 06.06.2017r. przedłożył swoje wyjaśnienia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska po raz kolejny uznał wyjaśnienia Wnioskodawcy za niepełne i pismem z dnia 5 lipca 2017r. wniósł o ich uzupełnienie poprzez wskazanie:

1. odpadu stanowiącego ciecze z beztlenowego rozkładu odpadów zwierzęcych i roślinnych i jego szacowanej ilości w tabeli nr 10 raportu,
2. sposobu separacji, o którym mowa na str. 31, 34 i 56 raportu,
3. magazynowania oraz sposobów zabezpieczeń przed emisją do środowiska w fazie transportu.

Wyjaśnienia zostały przekazane przez Inwestora w piśmie z dnia 17.07.2017r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 7 sierpnia 2017r., znak: WOO.4242.161.2016.MD1.5 uzgodnił realizację przedsięwzięcia polegającego na: „, Budowie centrum badawczo- rozwojowego hodowli trzody chlewnej, w którego skład wchodzi: budynki inwentarskie wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz biogazownią” na działkach nr 52/4 i 52/5 w miejscowości Żygląd, gmina Papowo Biskupie i określił następujące warunki:

I. Na etapie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:

1. Na terenie fermy prowadzić chów:

Rodzaj zwierząt	Liczba sztuk	Przelicznik DJP	Obsada w DJP
maciory	6424	0,35	2248,4
Prosięta	13632	0,02	272,64
warchlaki	21544	0,07	1508,08
tuczniaki	600	0,14	84
knury	35	0,4	14
RAZEM			4127,12

2. Prace ziemne na potrzeby planowanego przedsięwzięcia przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków, przypadającym w terminie od 1 marca do 31 sierpnia. W przypadku konieczności wykonania prac ziemnych w ww. okresie, dopuszcza się ich przeprowadzenie po uprzednim potwierdzeniu przez specjalistę przyrodnika (ornitologa) braku siedlisk gatunków dziko występujących zwierząt, w tym miejsc lęgowych ptaków.

3. Zaprojektować pas zieleni izolacyjnej, składającej się z 2 rzędów rodzimych gatunków drzew i/lub krzewów posadzonych w odległości min. 3-5 m od siebie, od strony północnej oraz północno-wschodniej (od strony najbliższej zabudowy mieszkaniowej).

4. Na etapie prac realizacyjnych, w celu minimalizacji i ograniczenia oddziaływań związanych z emisją hałasu, wibracji i zanieczyszczeń do powietrza, uciążliwe prace budowlane (przede wszystkim prace hałaśliwe oraz związane z wykorzystywaniem ciężkiego sprzętu/ transportu), prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. w godz. 6⁰⁰-22⁰⁰.

5. Niezanieczyszczone masy ziemne powstałe na etapie realizacji inwestycji, wykorzystać do wypełnienia powierzchni przekształconych oraz kształtowania terenu na terenie budowy. Pozostałe masy ziemne przekazać do przetwarzania zgodnie z obowiązującymi przepisami poza teren inwestycji.

6. Magazynowane odpady sukcesywnie wywozić z terenu inwestycji.

7. Zwierzęta padłe i ubite z konieczności oraz odpadowa tkankę zwierzęcą, w tym wykazujące właściwości niebezpieczne, do czasu przekazania uprawnionym podmiotom przechowywać w szczelnych workach foliowych, zabezpieczonych przed dostępem zwierząt i osób postronnych.

8. Zwierzęta padłe i ubite z konieczności oraz odpadową tkankę zwierzęcą przekazywać w ciągu 24 godzin uprawnionym podmiotom.

9. Ciecze z beztlenowego rozkładu odpadów zwierzęcych i roślinnych oraz przefermentowane odpady z beztlenowego rozkładu odpadów roślinnych i zwierzęcych, przed przekazaniem uprawnionym podmiotom gromadzić w zbiornikach pofermentacyjno- końcowych.

10. Wytworzone odchody zwierzęce skierować do biogazowni.

11. Stosować system żywienia dostosowany do fazy rozwoju i potrzeb zwierząt oraz preparaty zwiększające przyswajalność paszy.

12. W przerwie technologicznej przeprowadzić sprzątkanie budynków i przygotowanie do ich zasiedlenia przez kolejną obsadę trzody chlewnej w dwóch etapach:

a) uprzątnięcie i czyszczenie pomieszczeń na sucho z wszelkiego rodzaju zanieczyszczeń i odpadów, następnie mycie myjką wysokociśnieniową (bez dodatku detergentów) zużywającą minimalną ilość wody,

b) mycie i dezynfekcja pojenia i wyposażenia ruchomego za pomocą środków ulegających biodegradacji, nie stwarzających zagrożenia dla środowiska (np. preparatem Rapid). Dezynfekcję właściwą przeprowadzać metodą zamglawiania termicznego.

13. Minimum raz w roku przeprowadzać dodatkowo gruntowną dezynfekcję pomieszczeń, np. poprzez bielenie ścian np. roztworem wapnia (mlekiem wapiennym).

14. Urządzenia do pojenia zainstalować w sposób zabezpieczający przed rozlewaniem się np. dzięki poidłom smoczkowym lub miseczkowym.

15. W okresie letnim do sektorów loch krycia i loch prośnych dostarczyć powietrze przez system „ Pad Cooling”.

16. Do obsługi budynków zaprojektować silosy paszowe- 3 szt. o tonażu 25 Mg, 17 szt. o tonażu 15 Mg, 1 szt. o tonażu 6 Mg i 1 szt. o tonażu 3,5 Mg. Dodatkowo przy paszarni zlokalizować 5 silosów zbożowych o tonażu 200 Mg.

17. Napełnianie silosów przeprowadzać pneumatycznie z wozu paszowego za pomocą rury załadowniczej zakończonej szybkozłączem. Każdy silos wyposażony zostanie w odpowietrzenie służące do odprowadzania nadmiaru powietrza, w którym zainstalowany będzie filtr do odpylania powietrza.

18. Czas pracy wentylacji szczytowej ograniczyć do 400h/rok.

19. Na terenie centrum badawczo-rozwojowego zainstalować agregat prądotwórczy o mocy do 600 kW (np. HDW-700 T5 z silnikiem o mocy nominalnej 636 kW).

20. Spaliny z silnika agregatu prądotwórczego odprowadzać do powietrza rurą o parametrach: wysokość min. 4,0 m, średnia wylotu max. 81 mm.

21. Biogazownię zrealizować jako instalację hermetyczną.

22. Ewentualne substraty (poza gnojowicą) dostarczyć transportem kołowym, krytym, w celu ograniczenia emisji substancji złośliwych.

23. W procesie technologicznym zastosować biologiczną metodę odsiarczania biogazu, polegającą na wykorzystaniu bakterii *Sulfobacter oixydans* bądź inną o przybliżonym stopniu skuteczności.

24. Kontrolować, w sposób ciągły, stan napełnienia komór, aby natychmiast zauważyć ewentualne wycieki i szybko usunąć usterki.

25. Zapewnić hermetyczne dozowanie gnojowicy oraz substratów do zbiornika fermentacyjnego.

II. W dokumentacji niezbędnej do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę należy uwzględnić następujące wymagania dotyczące ochrony środowiska:

1. Planowane budynki inwentarskie posadowić na szczelnym, izolowanym betonowym fundamencie.

2. Zbiorniki na gnojowicę wykonać jako hermetycznie szczelne z dostarczaniem gnojowicy podziemnym rurociągiem do zbiornika fermentacyjnego.

3. Ogrzewanie obiektów inwentarskich oraz części socjalnych realizować w oparciu o energię elektryczną (nagrzewnice elektryczne) bądź paliwo równie przyjazne środowisku.

4. W planowanych obiektach inwentarskich zainstalować system wentylacji mechanicznej w następujących ilościach i parametrach:

Nr budynku	Rodzaj wentylatora (Ø średnica maksymalna 9 (cm))	Liczba sztuk	Sektor	Wysokość (min)	Wydajność (około)
1	Ø 63	32	Odchowalnia prosiąt	4,695	10550 m ³ /h
	Ø40	2	Izolatki	4,695	4400 m ³ /h
2	Ø63	32	Odchowalnia prosiąt	4,695	10550 m ³ /h
3	Ø63	18	Porodowy	6,375	10550 m ³ /h
4	Ø 63	12	Porodowy	6,375	10550 m ³ /h
	Ø45	2	Baby room	6,375	6250 m ³ /h
5	Ø92	8	Loch prośnych	5,835	14600 m ³ /h
	Panel chłodzący z wentylatorem Ø63	8	-	-	-
	master	4	-	1,6	38000 m ³ /h
6	Ø92	8	Loch prośnych	5,835	14600 m ³ /h
	Panel chłodzący z wentylatorem Ø63	8	-	-	-
	master	4	-	1,6	38000 m ³ /h
7	Ø92	5	Loch remontowych (2) Krycia (3)	7,02	14600 m ³ /h
	Panel chłodzący z wentylatorem Ø63	6	-	-	-
	master	2	-	1,6	38000 m ³ /h
8	Ø92	7	Krycia	7,02	14600 m ³ /h
	Panel chłodzący z wentylatorem Ø63	8	-	-	-

	master	4	-	1,6	38000 m ³ /h
9	Ø 63	6	Odchowalnia loszek	5,49	10550 m ³ /h
	Ø40	2	knurów	5,49	4400 m ³ /h
10	Ø92	5	Loch prośnych	6,84	14600 m ³ /
	master	1	-	1,6	38000 m ³ /h
11	Ø50	2	Kwarantanna	5,495	7820 m ³ /h
12	Ø63	2	Ekspedycja	6,76	10550 m ³ /h

5. Wentylatory ściennie w sektorze loch prośnych i sektorze krycia zamontować na wysokości min. 1,6 m, obudować z zewnątrz w sposób zapewniający odprowadzenie gazów ku górze na wysokość min. 5 m.

III. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie należy przeprowadzać:

oceny oddziaływania na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę.

IV. Należy zrealizować następujące działania dotyczące zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:

1. wykonać analizę porealizacyjną w zakresie dyspersji odorantów (amoniak, siarkowodór). Przeprowadzone w ramach analizy pomiary kontrolne muszą zostać wykonane przez akredytowane laboratorium w trakcie trwania cyklu produkcyjnego, przy rzeczywistej liczbie zwierząt, na jaką Inwestor uzyskał zezwolenie (minimum dwa pomiary).

2. W przedmiotowej analizie należy przedstawić przede wszystkim:

- obsadę, przy której przeprowadzone były pomiary,
- przybliżoną wagę zwierząt w trakcie wykonywania pomiarów,
- datę i godzinę wykonania pomiarów,
- dane wejściowe i wyjściowe z programu do modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym, zgodnie z metodyką zawartą w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie wartości odniesienia niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2010r. poz.87),
- parametry emitorów, rodzaj, model, wydajność, z którą pracowały podczas pomiarów, ilość, usytuowanie wraz z załącznikiem graficznym,
- informację o innych źródłach substancji złoonych w najbliższym otoczeniu (budynki inwentarskie, płyty obornikowe itp.) oraz odniesienie się do ewentualnej kumulacji emisji,
- opis zastosowanych metod ograniczenia emisji substancji złoonych oraz uciążliwości zapachowej,

- porównanie wskaźników emisji substancji przyjętych do obliczeń na etapie sporządzania raportu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w stosunku do rzeczywistych, jakie uzyskano na podstawie dokonanych pomiarów,
- propozycje zastosowania dodatkowych środków technicznych lub rozwiązań technologicznych chroniących środowisko.

Wyżej wymienione badania należy dokonać według metodyk i wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017r. poz.519).

Uzyskane wyniki należy przedstawić w terminie 6 miesięcy od rozpoczęcia eksploatacji Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, celem weryfikacji przyjętej w raporcie koncepcji technologicznej.

Wójt Gminy Papowo Biskupie pismem z dnia 16 sierpnia 2017r. wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chełmnie o wydanie opinii w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań realizacji planowanego zadania.

W opinii sporządzonej dnia 11 września 2017r. PPIS w Chełmnie stwierdził, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach winna zawierać następujące warunki:

Na etapie projektowania:

1. Należy przewidzieć właściwe gromadzenie i przechowywanie obornika i gnojowicy.
2. Należy przewidzieć izolacyjną opaskę roślinną wzdłuż ogrodzenia całego terenu (np. z krzewów szybkoorosnących, zimozielonych).

Na etapie realizacji:

3. Sprzęt mechaniczny używany do prac budowlanych nie może wpływać negatywnie na środowisko (np. poprzez wycieki paliwa lub oleju).
4. W celu ograniczenia uciążliwości związanej z hałasem prace budowlane należy prowadzić w porze dziennej (między 6.00-22.00).
5. Przyjęcie rozwiązań minimalizujących emisję do atmosfery: substancji toksycznych oraz pyłu.
6. Powstające w trakcie budowy odpady należy segregować i gromadzić w przeznaczonych do tego pojemnikach i sukcesywnie wywozić z placu budowy.

W trakcie eksploatacji:

7. Wykonać analizę porealizacyjną w zakresie zwiększenia emisji: amoniaku, dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz odoru przy najbliższych zabudowaniach mieszkalnych w terminie dwunastu miesięcy po oddaniu obiektu do użytku.
8. Teren wokół obiektów hodowlanych monitorować przy pomocy piezometrów umożliwiających pobieranie próbek wód podziemnych.

W związku z toczącym się postępowaniem strony po raz kolejny zawiadomiono o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy (pismo z dnia 28.08.2017r., pismo z dnia 26.10.2017r.).

Strony obwieszczeniem z dnia 10 października 2017r. zostały poinformowane o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, a także składania uwag i wniosków w przedmiotowym postępowaniu. Obwieszczenie zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy

Papowo Biskupie, na tablicach ogłoszeń Sołectw oraz zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Papowo Biskupie. W obwieszczeniu podano informację o terminie spotkania z mieszkańcami w przedmiotowej sprawie.

W spotkaniu, które odbyło się w dniu 24 października 2017r. w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury w Papowie Biskupim wzięło udział 113 mieszkańców z terenu całej gminy. Spotkanie miało formę konsultacji społecznych, udział wzięli również przedstawiciele Inwestora. Mieszkańcy, biorący udział w spotkaniu, byli zdecydowanie przeciwni planowanej inwestycji. Podnosili wątpliwości dotyczące rozprzestrzeniania się odoru oraz plagi gryzoni i much związanych z planowaną hodowlą trzody chlewnej, a także konkurencji chlewni dla ich własnej produkcji rolno-hodowlanej. Na postawione na koniec spotkania pytanie: „kto z mieszkańców jest za wydaniem pozytywnej decyzji środowiskowej i za powstaniem chlewni w Żyglądzie” mieszkańcy jednogłośnie zajęli stanowisko przeciwko wydaniu przedmiotowej decyzji środowiskowej i przeciwko budowie. Z przebiegu spotkania sporządzono notatkę służbową.

W odpowiedzi na możliwość składania uwag i wniosków w sprawie, do Wójta Gminy Papowo Biskupie wpłynęły pisma:

- P. Tadeusza Miklusiak, P. Elżbiety Miklusiak, P. Janusza Miklusiak, w którym zaznaczyli, że są przeciwni inwestycji ze względu na narażenie na odory i hałas towarzyszący prowadzeniu działalności przez Inwestora,
- P. Leszka Turalskiego, P. Eugeniusza Turalskiego, w którym podniesiono, że inwestycja jest zagrożeniem dla środowiska ze względu na emisję amoniaku, hałas towarzyszący cyklowi produkcyjnemu. Zainteresowani wskazali, że jako najbliżsi sąsiedzi są przeciwni planowanej inwestycji,
- P. Marii i Lucjana Momot, którzy zgłaszając protest przeciwko budowie chlewni, wskazali na możliwość znacznego pogorszenia warunków ich życia poprzez skażenie powietrza, gleby i wody, w tym pobliskiego Jeziora Papowskiego i Strugi Papowskiej oraz znacznego zagrożenia dla występujących w okolicy ptaków.

Art. 80 ustawy o oś stanowi, że jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust.1,
- ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa,
- wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Należy zauważyć, że chów trzody chlewnej jest źródłem emisji do atmosfery substancji gazowych, które mogą powodować pojawienie się uciążliwości zapachowej. W pomieszczeniach gospodarskich i w powietrzu w otoczeniu ferm występują liczne odoranty- produkty biodegradacji biomasy: siarkowodór, amoniak, tiole, sulfidy i aminy alifatyczne, heterocykliczne związki organiczne zawierające siarkę i azot, alkohole alifatyczne i fenole, ketony, aldehydy, kwasy alifatyczne, estry oraz węglowodory aromatyczne (toluen i ksylen). Źródłem emisji zapachów do atmosfery będą systemy wentylacyjne zastosowane w budynkach chlewni.

W ocenie organu I instancji raport oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia emitującego gazy o wysokim stopniu uciążliwości zapachowej powinien objąć analizą nie tylko to, czy

w określonych warunkach będzie zapewnione dotrzymanie obowiązku przestrzegania standardu jakości środowiska i ochrony wszystkich elementów przyrodniczych we wzajemnym powiązaniu, w tym standardu zapachowej jakości powietrza, o którym mowa w art. 82 ustawy Prawo ochrony środowiska. Raport przedstawiony przez Inwestora nie obejmuje analizy emisji wszystkich gazów do powietrza, które zidentyfikowano jako emitowane z ferm trzody chlewnej, a które zostały wymienione w akapicie powyżej. Objęte analizą gazy mimo, że spełniają ogólne normy stężeń, w ocenie organu, nie chronią ludności przed uciążliwością zapachową. Należy wskazać, że mimo tego, że zgodnie z raportem o oddziaływaniu na środowisko, nie ma przekroczeń dopuszczalnego oddziaływania poza teren, co do którego Inwestor ma tytuł prawny, hodowla trzody chlewnej powoduje oddziaływania, głównie odorowe, dla których nie ma określonych dopuszczalnych stężeń, a kontakt z nimi wpływa niekorzystnie na zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców.

Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. z 2016r. poz.1987) gospodarkę odpadami należy prowadzić w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, a w szczególności gospodarka odpadami nie może:

- 1/ powodować zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt,
- 2/ powodować uciążliwości przez hałas lub zapach,
- 3/ wywoływać niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu, w tym kulturowym i przyrodniczym.

W ocenie organu I instancji gospodarowanie odpadami powstałymi w planowanej inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem utylizacji zwierząt padłych i ubitych z konieczności oraz odpadowej tkanki zwierzęcej, może powodować uciążliwości w postaci nieprzyjemnego zapachu. W ocenie organu, zapewnienie właściwego procesu utylizacji powstałych odpadów będzie niezwykle utrudnione ze względu na duże pogłowie planowanej obsady inwentarskiej (ponad 42.000 zwierząt). Wójt Gminy Papowo Biskupie uznał, że w/w kwestie nie zostały w wystarczający sposób wyjaśnione w przedłożonym raporcie, mimo że był on kilkakrotnie uzupełniany przez wnioskodawcę.

W raporcie o oddziaływaniu na środowisko, pominięto kwestię usytuowania w niewielkiej odległości od planowanej inwestycji ekosystemu Jeziora Papowskiego i Jeziora Jeleniec. Jezioro Papowskie jest największym jeziorem na terenie gminy, jego powierzchnia wynosi 35,6 ha, natomiast powierzchnia Jeziora Jeleniec wynosi 30,5 ha. Tereny jezior są siedliskami wielu gatunków ptaków, w tym również rzadkich i objętych ochroną. Dominującymi gatunkami są przede wszystkim: skowronek, potrzaszcz, pokląskwa, gęsi gęgawa i zbożowa, kaczka krzyżówka, perkoz dwuczuby. Teren ten jest też w okresie lęgowym miejscem żerowania dla gatunków, które nie mają tam swoich gniazd, ale przebywają tam okresowo. Sąsiedztwo jeziora sprzyja gniazdowaniu błotnika stawowego, jak również może stanowić miejsce żerowania bielika. Wymienione jeziora to obszary, które stanowią ważne środowisko życia ptaków, zarówno w sezonie lęgowym, jak i podczas migracji. W ocenie organu, planowane przedsięwzięcie wpłynie na znaczące pogorszenie stanu środowiska naturalnego w wyżej wymienionym ekosystemie. W Strategii Rozwoju Gminy Papowo Biskupie na lata 2017-2023 jako jeden z celów głównych założono ochronę i poprawę stanu środowiska naturalnego. Chcąc realizować te założenia, nie można określić warunków realizacji inwestycji, która z racji swej skali i charakteru będzie negatywnie oddziaływać na ekosystem jezior, ingerując w system fauny zlewisk Jeziora Papowskiego i Jeziora Jeleniec.

W ocenie organu I instancji należy zastosować w tym przypadku zasadę przezorności i wszelkie prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych skutków traktować jako możliwość ich wystąpienia. Zgodnie z tą zasadą na Inwestorze ciąży obowiązek

udowodnienia, że planowana działalność nie spowoduje zagrożenia dla środowiska. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału, budzi uzasadnione wątpliwości organu w zakresie braku zagrożeń dla środowiska i ludzi, zwłaszcza w zakresie emisji zapachów pochodzących z hodowli trzody chlewnej. Na płaszczyźnie ocen środowiskowych i w niniejszym postępowaniu praktycznym wymiarem zastosowania zasady przezorności powinna być odmowa wyrażenia zgody na realizację działań, których skutki są niepewne i wątpliwe. Biorąc pod uwagę wielkość planowanej inwestycji należy uznać, że w przedmiotowym postępowaniu mamy do czynienia ze znaczącym negatywnym oddziaływaniem na środowisko, a zatem chcąc je chronić, należy odmówić wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W ocenie organu, zawarte w raporcie modelowe rozwiązania nie dają pewności wyeliminowania uciążliwości zapachowych dla okolicznych mieszkańców. Sytuacja ta budzi również wątpliwości mieszkańców, czemu dali wyraz w licznych protestach oraz podczas spotkania w dniu 24.10.2017r. Stosowanie zasady przezorności powinno prowadzić do zapewnienia odpowiedniego, bezpiecznego dla zdrowia i życia ludzkiego poziomu ochrony środowiska na możliwie najwcześniejszym etapie procedowania w przedmiocie decyzji środowiskowej.

Sprawa w czasie procedowania budziła żywe zainteresowanie społeczeństwa, które oprócz zgłaszania swoich zastrzeżeń bezpośrednio do organu prowadzącego postępowanie, informowało też o sytuacji lokalne media (artykuły w: Gazecie Chełmińskiej z dnia 23.10.2017r, Gazecie Pomorskiej z dnia 26.10.2017r. oraz czas Chełmna z dnia 20.10.2017r.). Również Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska rady Gminy Papowo Biskupie wyraziła swój zdecydowany sprzeciw wobec planowanej opinii (pismo z dnia 30.09.2016r.).

Mieszkańcy bardzo aktywnie uczestniczyli w prowadzonym postępowaniu i od jego wszczęcia byli negatywnie nastawieni do inwestycji. Zainteresowanie postępowaniem ze strony mieszkańców gminy, ich zdecydowany sprzeciw przeciwko planowanej budowie chlewni, wynikały głównie z obawy - o swoje zdrowie i życie oraz z troski o środowisko. Ponadto, należy mieć na uwadze, że mieszkańcy, którzy sprzeciwiają się budowie chlewni, są właścicielami posesji, mieszkają w sąsiedztwie inwestycji od wielu lat i jest to centrum życia ich rodzin. Natomiast Inwestor przychodzi z zewnątrz, chce budować chlewnię o znacznej obsadzie, sam jednak z racji zamieszkiwania poza obszarem inwestycji jest wolny od uciążliwych emisji przedsięwzięcia.

Należy zauważyć, że zasadniczą przyczyną protestów społecznych jest odorowość planowanej inwestycji, a w ustawodawstwie polskim do chwili obecnej nie określono norm dla uciążliwości zapachowej. Raport jako dokument, który ma ułatwić ustalenie wszystkich potencjalnych zagrożeń dla środowiska związanych z realizacją inwestycji nie jest jedynym argumentem, który warunkuje wydanie decyzji. Należy przyjąć, że projektowana ferma będzie źródłem emisji substancji odorowych, powstających w wyniku rozkładu produktów przemiany materii zwierząt podczas chowu, rozprzestrzenianych poprzez system wentylacyjny. Zanieczyszczenia gazowe powodujące pojawienie się uciążliwości zapachowej, występują najczęściej jako wieloskładnikowe mieszaniny z trudnym do określenia składem. Nawet jeśli wielkość emisji związków jest niewielka i nie zagraża środowisku, to jest uciążliwa z uwagi na nieprzyjemny dla otoczenia zapach. Nieprzekroczenie norm stężenia w powietrzu nie wyklucza występowania uciążliwości zapachowej, która zresztą dla poszczególnych osób jest różna. Stąd też zapewnienie warunków nie przekraczania wartości dopuszczalnych może być uznane za wystarczające zabezpieczenie środowiska, lecz nie eliminuje ono negatywnego oddziaływania odorów w powietrzu i skutków ich odczuwania dla mieszkańców.

Należy zauważyć, że planowana inwestycja będzie wytwarzała emisję zorganizowaną, ciągłą, oddziaływanie na ludzi będzie występowało przez cały rok, zwłaszcza, że najbliższa

zabudowa mieści się w odległości zaledwie 80-90 m (pobliska zabudowa zagrodowa). Nie ulega wątpliwości, że obecność odorów w powietrzu znacząco obniży poziom życia okolicznej ludności.

Z uwagi na rodzaj, charakter i zakres inwestycji mieszkańcy gminy Papowo Biskupie będą narażeni na uciążliwości związane z planowaną inwestycją, głównie odory i hałas, co narusza zasady współżycia społecznego. Projektowana inwestycja stanowi zagrożenie ryzykiem zdrowotnym, ekologicznym i stanowi ingerencję w środowisko społeczno- przyrodnicze.

Mając na uwadze zapis art. 80 ustawy ooś, wśród warunków branych pod uwagę przy wydawaniu decyzji środowiskowej, wskazuje się wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa . Materiał zgromadzony w niniejszym postępowaniu, zebrany w toku konsultacji społecznych, w sposób jednoznaczny wskazuje, że opinia społeczna jest przeciwna powstaniu chlewni i jako taka musi również być brana pod uwagę przy wydawaniu decyzji. Procedura przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko w obecnym kształcie akcentuje znaczenie udziału społeczeństwa w procedurze i na pewno nie może być pominięta w procesie decyzyjnym. W ocenie organu przystąpienie do realizacji przedmiotowej inwestycji spowoduje pogorszenie sytuacji życiowej mieszkańców gminy (narażenie na uciążliwości zapachowe, hałasy, zapylenie), zatem dla organu zasadnym jest chronić dotychczasowy standard życia mieszkańców.

W przedmiotowej sprawie rozważono argumenty i interesy wszystkich stron postępowania, w tym Inwestora oraz zainteresowanych mieszkańców, uwzględniono odległość inwestycji od najbliższej zabudowy mieszkaniowej, mając na uwadze niemożność całkowitej eliminacji emisji odorów, w ocenie organu, brak jest możliwości określenia warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań dotyczących ochrony środowiska w drodze decyzji środowiskowej . Należy zauważyć, że Inwestor nie przewiduje zmiany wariantu lokalizacji inwestycji, mimo zaistniałej sytuacji konfliktu społecznego. Jednocześnie uznano, że podnoszone w trakcie postępowania uwagi i wnioski stron zasługują na uwzględnienie. Przyjęte w raporcie rozwiązania i założenia nie dają pewności właściwego i zgodnego ze standardami ochrony środowiska funkcjonowania kompleksu chlewni na etapie eksploatacji inwestycji.

Informacja o wydaniu przedmiotowej decyzji zostanie podana do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń UG Papowo Biskupie, na tablicach ogłoszeń Sołectw oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Papowo Biskupie.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak w sentencji.

W Ó J T
24
Andrzej Zieliński

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Toruniu za pośrednictwem Wójta Gminy Papowo Biskupie w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Otrzymują:

1. Wesstron Sp. z o.o., Augustowo 6, 86-022 Dobrcz
2. P. Katarzyna i Grzegorz Szpankiewicz, zam. Papowo Biskupie 45, 86-221 Papowo Biskupie
3. P. Małgorzata i Lech Rutkowscy, zam. Kałdus 23, 86-200 Chełmno
4. P. Maria i Lucjan Momot, zam. Żygląd 5, 86-221 Papowo Biskupie
5. P. Grażyna i Henryk Brzana, zam. Głuchowo 33, 87-140 Chełmża
6. P. Janusz Miklusiak, zam. Storlus 22, 86-221 Papowo Biskupie
7. P. Elżbieta i Tadeusz Miklusiak, zam. Storlus 22, 86-221 Papowo Biskupie
8. P. Leszek Turalski, zam. Stolno 67, 86-212 Stolno
9. a/a.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, ul. Dworcowa 81, 85-009 Bydgoszcz
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, ul. Łunawska 2a, 86-200 Chełmno

decyzji znak: GB.6220.16.2.2016.2017.MR

z dnia 20.11.2017r.

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Projektowana inwestycja obejmuje swym zakresem budowę kompleksu obiektów inwentarskich wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przeznaczonych do hodowli trzody chlewnej w systemie bezściółkowym (tj.12 budynków inwentarskich chlewni z planowaną obsadą 42.235 szt. trzody chlewnej, w tym: 6.424 szt. macior, 13.632 szt. prosiąt, 21.544 szt. warchlaków, 600 szt. tuczników, 35 szt. knurów., co w przeliczeniu na DJP wynosi 4.127,12.). Obok części hodowlanej w ramach inwestycji planowana jest budowa biogazowni o mocy do 1 MW do wytwarzania gazu w wyniku beztlenowej fermentacji surowców pochodzenia rolniczego, a także ujęcia wód podziemnych.

Planowana inwestycja zostanie zlokalizowana w obrębie gruntów rolnych, na terenie niezabudowanym na powierzchni ok. 8,2 ha.

Zwierzęta utrzymywane będą w systemie bezściółkowym. Zaprojektowano przykrycie kanałów gnojowniczych z rusztów: betonowych, plastikowych i żeliwnych. Wszystkie budynki, w których będą utrzymywane zwierzęta, wyposażone zostaną w instalacje technologiczne (zautomatyzowane ciągi paszowe, linie pojenia), sterową automatycznie wentylację, instalację elektryczną, wodociągową oraz kanalizacyjną. Ponadto, w ramach kompleksu chlewni wykonane zostaną: płyty fundamentowe pod silosy paszowe o pow. ok. 450m², na których posadowione zostanie 26 silosów o łącznym tonażu 1294,6 Mg oraz paszarnia o pow. ok. 450 m².

W projektowanych budynkach przewidziano karmienie zwierząt paszą suchą, która zostanie przekazana do karmideł poprzez paszociągi spiralne i koralikowe.

W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia planuje się także budowę biogazowni rolniczej o mocy do 1 MW. Inwestycja będzie wiązała się z wybudowaniem hermetycznie zamkniętych zbiorników fermentacyjnych i pofermentacyjnych, a także całej infrastruktury towarzyszącej.

W ramach inwestycji projektuje się otwory studienne, które będą stanowiły niezależne ujęcie wody. Studnia S1 będzie pełniła rolę otworu podstawowego i będzie pracowała w trybie ciągłym, natomiast studnia S2 będzie pełniła rolę otworu awaryjnego. Planowane ujęcie wód podziemnych, pobierać będzie wodę czwartorzędową, ze studni o głębokości h=73,0m oraz wydajności (zasobach eksploatacyjnych) do $Q_{max}=36,0m^3/h$. Promień leja depresji projektowanych otworów studziennych ok. 159,1 m.

Ścieki socjalno-bytowe skierowane zostaną do 2 zbiorników bezodpływowych o pojemności ok. 10 m³ i ok. 30 m³, a następnie wywiezione zostaną do najbliższej oczyszczalni ścieków. Na terenie inwestycji nie będą powstawały ścieki przemysłowe.

W raporcie wyliczono, że powstawać będzie ok. 75 252,26 m³ gnojowicy, która będzie gromadzona w cyklu chowu w kanałach znajdujących się pod rusztami w budynkach. Powstała gnojowica zostanie skierowana jako surowiec do produkcji biogazu. Wytworzony

poferment w ilości 45 000 Mg na rok, będzie magazynowany w 4 zbiornikach pofermentacyjnych, a następnie przekazywany uprawnionym podmiotom.

W planowanych obiektach inwentarskich zainstalowany zostanie system wentylacji mechanicznej. Wentylatory ściennie w sektorze loch prośnych i sektorze krycia zamontowane zostaną na wysokości min. 1,6 m. z zewnątrz obudowane zostaną w sposób zapewniający odprowadzanie gazów ku górze na wysokość min. 5 m.

Powstały w procesie fermentacji biogaz będzie spalany przez zespół modułu kogeneracyjnego produkując energię elektryczną i ciepłą. Głównym surowcem do produkcji biogazu będą substraty rolnicze, w tym gnojowica pochodząca z projektowanych chlewni.

W Ó J T
ZN
Andrzej Zieliński